DE PROTESTANTEN IN VENEZUËLA.

Aan het Hoofdbestuur der Nederlandsche Gustaaf-Adolf-Vereeniging.

EERWAARDE BROEDERS IN DEN HEER CHRISTUS!

In het belang der zaak, die ons allen ter harte gaat, de eer en den bloei van CHRISTUS' kerkgemeente op aarde, wend ik mij tot u. Ik bid u, dat gij mij een wijl met belangstelling hoort.

Het standpunt, dat de ondergeteekende in de evengenoemde gemeente inneemt, geeft hem het recht, zich te mogen beschouwen als een uitersten voorpost en wachter aan de grenzen der christelijke beschaving in het westen. Aruba, mijne standplaats, is een klein eiland, gelegen in de Caraïbische zee. Eenige weinige mijlen vandaar, westwaarts, is de kust van Gouyrië, waar heidenen en ruwe nomaden wonen, de Caraïbische Indianen — de anthropophagieten van het westen. Zuidwaarts van Aruba ligt Venezuëla, eene half beschaafde maatschappij, waarvan de inwoners deels afkomstig zijn van aanzienlijke Spaansche familiën, deels afstammen van de negers door de eerstgenoemden daar ingevoerd uit Afrika; deels bestaat zij uit Indianen, de oorspronkelijke bewoners dezer gewesten. De vreemde kooplieden, die zich hier later vestigden in de handelsteden en langs de kust, zijn meestal Duitschers

uit Hamburg en Nederlanders uit Curaçao, alsmede sommige Franschen en Italianen.

Van 1525 tot 1812 was Venezuëla eene Spaansche kroonbezitting en dus tot op dien tijd toe ontoegankelijk voor alle maatschappelijke en godsdienstige vrijheid. Sedert 1812 is het een vrijstaat of republiek en sinds 1864 een bondstaat of confederatieve republiek en grondwettig godsdienstig vrij. Het is met het oog op dit land, dat ik voor eenige oogenblikken uwe aandacht inroep. In de eerste plaats om u te melden, op wat wijze ik met dit land en zijne inwoners ben bekend geworden en wat ik van hen weet.

Op Aruba, het bovengenoemde eiland, bestaat eene protestantsch christelijke gemeente, samengesteld uit leden der hervormde, luthersche en wesleijaansch-methodistische en andere protestantsche kerkgenootschappen. Die leden zijn meerendeels afstammelingen van vroegere en latere staatsambtenaren, burgerlijke en militaire, en meestal leden der Nederlandsche hervormde kerk, ten getale van omtrent 450 zielen.

Aruba zelf ligt slechts eenige weinige mijlen verder van de vaste kust van Zuid-Amerika en op ruim een paar uren afstands van het schiereiland Paraguana, zoodat er eene gedurige correspondentie is tusschen dit eiland en de vaste kust. Langs die kust — Costa firma — en in Venezuëla wordt het Spaansch gesproken als volkstaal; op Aruba een Spaansch patois, Papiameentoe geheeten, in welk dialekt ik ook preek, catechiseer enz.

Nu is het gebeurd, dat de dochter van een der opzieners van onze Arubiaansche gemeente huwde met den zoon van den voormaligen gezaghebber van Aruba. Dit huwelijk werd door mij kerkelijk ingezegend. Twee

kinderen, uit dit huwelijk geboren, werden door mij gedoopt, ofschoon de ouders zich toen reeds metterwoon hadden gevestigd te Coro in Venezuëla; maar toen hun daar een derde kind geboren werd, was het hun niet wel mogelijk om dat op Aruba te laten doopen. Men verzocht mij dus om tot hen over te komen, ten einde die plechtigheid daar aan huis te verrichten. Dit verzoek werd hun in overleg met den kerkeraad van Aruba, toegestaan en ik begaf mij derhalve tot dat einde derwaarts. Vooraf had ik mij voorzien van een in het Spaansch geschreven doopformulier met voor- en nagebed.

Daar gekomen, vernam ik, dat zijne Excellentie de Veldmaarschalk, president der republiek, en echtgenoot die plechtigheid met hunne vereerende tegenwoordigheid niet slechts zouden opluisteren, maar zelfs, dat zij op zich hadden genomen de betrekking wel te willen vervullen van Padrino y madrina des doopelings, hetgeen een groote eer voor de ouders was. Wij hebben daarvoor ons doopgetuigenschap.

De plechtigheid zelve, die in den avond en nog al met eenigen luister plaats had, werd door al de aanwezenden, wier getal betrekkelijk groot was, met diepe stilte en zichtbare belangstelling bijgewoond, zoowel ter oorzake van het vreemde der handeling; want nog nooit had hier zoodanige gebeurtenis plaats gegrepen — althans nooit nog in de Spaansche taal, als om het hooge aanzien der doopgetuigen.

Na den afloop der plechtigheid betuigde zijne Excellentie, de president, mij zijne tevredenheid over het gehoorde en beloofde mij zijne bescherming en ondersteuning, waarin ik die ook zoude behoeven.

Aangemoedigd door deze ervaring, dankte ik den God

mijns levens en mijnen trouwen Heer en Meester, die mij tot dit alles had bekwaam gemaakt.

De volgende dagen — ik bleef er vijf of zes — bezocht ik de stad. Coro is een der oudste steden op de vaste kust van Zuid-Amerika. Zij werd gebouwd tijdens de Spaansche overheersching en dwingelandij van Zuid- en Centraal-Amerika. In 1527 werd hier het eerste kruis geplant door een dominikaner monnik. Ach! waarom niet door een eenvoudigen evangelist?..... Dan, de Heer kent zijnen tijd. Mocht hier nu maar eerlang een tempel verrijzen, den hoogen God gewijd, gesticht door het geloof in JEZUS CHRISTUS en geheiligd door de liefde tot den Zoon van God!

De bevolking van Coro begroette mij met beleefdheid en het was mij, alsof de Joden, die daar velen wonen, zich over mijne komst verheugden; maar meer nog verwonderde ik mij, dat ik daar nog vijf protestantsche huisgezinnen aantrof. Die menschen leven daar in de diepste duisternis, te midden eener fanatieke R. K. bevolking en in de grootste armoede des geestes. Nooit nog was hier een predikant geweest om hen te vertroosten in hun druk of om hen te bemoedigen in hun rouw; nooit werd er met hen een woord gesproken over God en het eeuwig leven naar de Schriften. De bijbel was voor hen een gesloten boek of aan hen ontstolen en zij zelve vervreemd van God en van zijne genade in CHRISTUS.

Eene oude deftige vrouw, afkomstig uit eene niet onaanzienlijke familie uit Curaçao, verhaalde mij op bijna schreienden toon en met tranen in de oogen, dat nog vóór weinige maanden te Coro aan een protestant eene begraafplaats was ontzegd geworden, zoodat de bloedverwanten van den overledene steelsgewijs het lijk hadden

moeten begraven, in den avond, op eene open plaats, niet verre van den openbaren weg. Van een anderen man hoorde ik een soortgelijk verhaal van eene nachtelijke begrafenis te Cumarebo, in het zand aan den oever der zee, omdat de overledene een protestant en dus een ketter was geweest.

Men prees mij, omdat ik den moed had gehad om den een en ander openlijk op te zoeken en weldra werd ik op nieuw uitgenoodigd om eenigen tijd daarna den H. doop te komen toedienen aan een kind uit een protestantsch gezin met twaalf kinderen; aan welk verlangen ik dan ook later heb kunnen voldoen.

Ik verblijdde mij dus in den geest, dat ik hier zoo groote behoefte ontdekte aan geestelijk leven en voedsel. Te meer werd ik daarvan overtuigd, toen men mij verzekerde, dat er in Venezuëla, vooral langs de kust en in de koopsteden, duizenden protestanten wonen, die verlangend uitzien, dat ook zij mogen deelen in het licht van Gods geest en genade in CHRISTUS en dat tot hen kome de verkondiging van het koninkrijk der hemelen voor hen en hunne kinderen naar de schriften. „Wachter! wat is er van den nacht? ..... Hier is licht en toch is het nog nacht." — Och! mocht spoedig tot hen uitgaan het wachtwoord van den Heer: „Ontwaakt, gij, die slaapt, en staat op uit de dooden, en CHRISTUS zal over u lichten." — Welk een ruim veld ontwaarde ik hier om mij heen en nergens zag ik eenen arbeider. Was het wonder, Broeders! dat mijn hart van begeerte brandde, om in dien oogst het eerst den sikkel te slaan, om meer en meer te zaaien voor een rijkeren oogst? ..... Maar ik, arme, wat vermag ik alleen? — Ik wil hen, mijne verlatene broeders in CHRISTUS, opzoeken; ik wil hen bijeen verzamelen tot

de kudde, die verstrooide schapen van den eenigen Herder; ik wil hun bijbels brengen, dat brood des levens, om hunnen honger te stillen; ik wil met hen spreken in hunne eigene taal. Reeds ben ik begonnen in het Spaansch eene: Catecismo Evangelico de la religion Christiana verdadera, tegenover hunne catecismo Romano-catolico te schrijven; maar.... en hier stuit ik op een voor mij onoverkomelijk bezwaar — ik heb behoefte aan reisgeld, om hen te bezoeken; want reizen kost geld, vooral in Venezuëla. Bijbels in het Spaansch heb ik reeds eenige onder hen uitgedeeld en ik bezit er nog enkele; misschien, zoo dacht ik, wil het Amerikaansch Bijbelgenootschap er mij nog enkele geven en dan ben ik daarmede geholpen; maar om die Catecismo en wat ik meer in hunne taal zou willen schrijven of vertalen, te laten drukken, daartoe ontbreekt mij geld.

Daarom, Broeders! ik bid u in den naam van onzen dierbaren meester, JEZUS CHRISTUS, komt, zoo gij eenigszins kunt, mij te hulp. Ik verlang niets voor mijzelven; ja! hierin stel ik mijnen roem bij God en menschen, dat mij de liefde van CHRISTUS dringt, om onder kruis en gevaren te prediken: de verzoening met God in het bloed des kruises aan alle menschen, opdat zij vrede vinden voor hunne zielen en het leven in God; — maar die liefde mag ik niet verwachten van den schipper, die mij overvaart, van den gids, die mij den weg moet wijzen, van den stalhouder, die mij zijn paard leent, noch ook van den drukker, die, wat ik schrijf, wel drukken wil, maar niet weet, of hij er koopers voor zal vinden.

Daarom, geliefde Broeders in den Heer! ik bid u ernstig en dringend: *kunt* en *zult* gij, want — of gij mij

helpen wilt, dat mag ik niet vragen — *kunt* en *zult* gij mij helpen? — Nu of later? Ik heb uwe hulp onvermijdelijk noodig tot het stichten hier en daar van kleine protestantsche gemeenten te midden eener geheel R. K. en van haar en het protestantisme afkeerige bevolking; opdat zij mogen zijn en worden als lichtende sterren aan den duisteren hemel van Zuid-Amerika. Ik heb uwe hulp noodig, naar den geest bovenal, maar ook stoffelijk, tot de vestiging en den opbouw van bedehuizen en scholen voor de protestantsche jeugd en, zooals wij reeds hierhoven zagen, ter verkrijging van begraafplaatsen voor hunne dooden. O! bedenkt het toch, in welk een treurigen en verlaten toestand deze onze protestantsche broeders en zusters verkeeren met hunne soms talrijke gezinnen.

Het is waar, de constitutie wettigt de vrijheid van godsdienst; maar de R. K. priesterschap heerscht er nog *in*, *door* en *met* het volk. Ook is die wettige bepaling niet ouder dan van 1864.

Volgens haar nu is het kerkelijk huwelijk, gesloten door een predikant, mede wettig en de protestant niet meer verplicht om tot het aangaan van een huwelijk eene dispensatie te vragen van den Aartsbisschop van Carraccas, die er jaarlijks, zooals het heet, twaalf ontvangt van den Paus te Rome en die dan verleent tegen eene betaling van vier honderd guldens elk. Integendeel, het huwelijk, gesloten door een geordenden geestelijke, ook van andere kerkgenootschappen dan het R. K., wordt thans door den staat als wettig erkend en wij hopen, dat het burgerlijk huwelijk eerlang het verplichte kerkelijk huwelijk moge vervangen.

Denkt, Broeders! aan hunne kinderen, die van alle godsdienstige opleiding verstoken zijn, en gij kunt u voor-

stellen, hoezeer ik van begeerte brand, om deze armen naar den geest ter hulp te snellen.

Ik van mijnen kant zal er mij gaarne toe verplichten, om u getrouw rekensshap te geven van de mij verleende hulp.

Die bede lag mij op het hart, Broeders! Ik heb ze voor u uitgestort. Doet nu, wat goed is in uwe oogen. Ik keer over eenige weken naar mijne gemeente op Aruba terug, zoo God wil. Zij verlangt naar mij en ik naar haar; want wij hebben elkander wederkeerig lief gekregen. Mijn vertrek is bepaald in het laatst van deze maand Juni.

Is er soms nog iets, waarin of waarmede ik u dienen kan, gij moogt over mij beschikken tot alles, wat de eer van CHRISTUS, mijnen lieven meester, kan bevorderen, en hiermede verblijf ik

Eerwaarde Broeders in CHRISTUS!

UTRECHT, den 8 Juni 1867.

Van UEerw. de Dv. Dienaar en medebroeder in den dienst des Heeren.

N. A. KUIPÉRI,

Predikant.

SYRIË.

ENGELSCH-SYRISCHE SCHOLEN.

In dit Tijdschrift, jaarg. 1866, afl. 2, bl. 86, komt eene korte mededeeling voor omtrent de evangelische ge-